

Monumentnummer*: 529580

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 21 december 2012
Kadaster deel/nr 82963/116

Woonplaats* Arnhem
Gemeente* Arnhem
Provincie* Gelderland

Locatiennaam Arnhem
Locatieomschrijving Deelen:Groot-Heidekamp

Kadastrale gemeente* Arnhem
Sectie* A
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 1541

Omschrijving**

Inleiding

Gebouw 3 ligt vrijstaand tegen een bosachtige achtergrond, bij de zuidelijkste splitsing op Groot-Heidekamp, in de directe nabijheid en noordwestelijk van gebouw 2. Gebouw 3 is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen ziekenbarak en het maakt als zodanig deel uit van het kamphospitaal. De daknok is ongeveer noord-zuid gericht en staat haaks op de aangrenzende weg. Is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in een min of meer lineair dorpsverband geplaatste gebouwen, en hierbinnen op microniveau van een aantal in een brinkachtige structuur gegroepeerde panden.

Omschrijving

Van een paviljoensgewijze opgezet hospitaal deel uitmakende, eenlaagse middelgrote bakstenen ZIEKENBARAK met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk en van kruipruimte voorzien, op rechthoekige plattegrond en gedekt door een met gegolfde brique / grauwe verbeterde holle (Hollandse) pannen belegd zadeldak tussen puntgevels. Noordelijke kopgevel / hoofdgevel met schouderstukken, 'sluitsteen', en rollaag langs geveltop. Op de hoek met de linker langsegevel een portiek, met in beide gevels een half rond gesloten toegang onder dubbele rollaag en gescheiden door een vierkante bakstenen hoekkolom, waarin simpel kroonlijstmotief en ingelegde

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

natuursteenbrokken en buiten het normale verband geplaatste bakstenen. Rechts in de portiek een toegangsopening onder hanenkam en voorzien van lattendeur. Rechts van portiek twee imitatie-natuurstenen (gewapend betonnen) kruisvensters onder iets getoogde strekken, met bovenin twee houten met roeden verdeelde vierruits valramen en onderin twee naar binnen bewegende houten met roeden verdeelde vierruits draairamen, en onder het kalf plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief; op zolderverdiepingniveau drie kleinere omlijste vensters onder hanenkam, met dubbele naar binnen bewegende houten met roeden verdeelde vierruits draairamen. De zuidelijke kopgevel vergelijkbaar, echter zonder portiek en met een drietal vensteropeningen op begane grond. In de oostelijke langshevel rechts de portiek en links hiervan vijf imitatie-natuurstenen (gewapend betonnen) kruisvensters onder hanenkam, met bovenin twee houten met roeden verdeelde vierruits valramen en onderin twee naar binnen bewegende houten met roeden verdeelde vierruits draairamen, en onder het kalf plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief. Westelijke langshevel vier vergelijkbare vensters. Kruisverband. Mastgoten. Interieur ten dele gemoderniseerd. Trap later omtimmerd, maar tevens met voor de bouwtijd kenmerkende delen, zoals balustrade en lambrisering. Gewapend betonnen zoldervloer, waarop vermoedelijk later aan lange zijden met betonblokken ca. twee meter hoge wanden zijn aangebracht. Kap met houten sporen en spanten.

Waardering

ZIEKENBARAK, van algemeen belang als zeldzaam en goed herkenbaar onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de deels op lokale en deels op Rijnlands aandoende voorbeelden geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bomvrij militair object

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument